

Pokój, dnia 17.06.2020 r.

Protokół nr 13/2020
z posiedzenia Komisji Rewizyjnej
odbytego w dniu 17 czerwca 2020 r.

Obecni na posiedzeniu:

Członkowie Komisji Rewizyjnej

1. Jacek Gosławski - przewodniczący
2. Zenon Poprawa - zastępca przewodniczącego
3. Renata Arendarska - członek
4. Tadeusz Baran - członek
5. Jadwiga Sowa - członek

Porządek posiedzenia:

1. Analiza sprawozdania finansowego za 2019 rok
2. Zapoznanie się z opinią RIO w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Pokój za 2019 rok
3. Zapoznanie się z informacją o stanie mienia komunalnego
4. Wyrażenie opinii na temat wykonania budżetu gminy za 2019 rok
5. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Pokój za 2019 r.

Ad. 1. Analiza sprawozdania finansowego za 2019 rok

Komisji zostało przedłożone sprawozdanie finansowe. W związku z tym skarbnik gminy, który był odpowiedzialny za jego sporządzenie udzielił podstawowych informacji na jego temat. Przede wszystkim odwołał się do art. 270 ustawy o finansach publicznych i wyjaśnił tryb zatwierdzenia wykonania budżetu gminy. Potem członkom komisji przypomniano, że sprawozdanie finansowe składa się z:

- 1) bilansu wykonania budżetu,
- 2) łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
- 3) łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunku zysków oraz strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
- 4) łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Następnie przystąpiono do analizy treści poszczególnych dokumentów. Kolejno omówiono wszystkie kategorie ekonomiczne ujęte w tych sprawozdaniach i scharakteryzowano ich poziom.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu stwierdzono, że skumulowany deficyt budżetowy jest finansowany głównie poprzez zadłużenie obce. Komisja zwróciła uwagę, na to, że sprawozdanie jasno przedstawia podstawowe zależności w tym zakresie. Porównano informacje o deficycie bieżącym i zobowiązaniach z danymi ujętymi w sprawozdaniu opisowym z wykonania budżetu.

Z bilansu wykonania budżetu wynika, że gmina ma dodatni stan wolnych środków. Komisja pozytywnie oceniła takie zjawisko. Oznacza to bowiem, że nie została naruszona subwencja oświatowa roku 2020 r. oraz inne środki dotyczące przyszłych okresów.

Oprócz tego z pozostałych elementów sprawozdania finansowego oceniono dane dotyczące majątku gminy. Omówiono poszczególne składniki majątku trwałego oraz obrotowego. Odniesiono te informacje do danych o źródłach finansowania.

Członkowie komisji poznali również wynik działalności wszystkich jednostek, których sprawozdania weszły w skład sprawozdania łącznego. Dokładnie omówiono również zmiany w funduszach jednostek, które wystąpiły w 2019 roku.

Członkowie przyjęli wszystkie dane ujęte w sprawozdaniu bez zastrzeżeń.

Ad. 2. Zapoznanie się z opinią RIO w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Pokój za 2019 rok

W czasie posiedzenia komisji odczytano w całości pozytywną opinię na temat sprawozdania z wykonania budżetu za 2019 roku wyrażoną uchwałą nr 129/2020 składu orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu z dnia 23 kwietnia 2020 roku.

Wobec sentencji opinii członkowie komisji nie mieli żadnych dodatkowych zastrzeżeń i uwag do wykonania budżetu za 2019 rok.

Ad. 3 Zapoznanie się z informacją o stanie mienia komunalnego

Komisja badała przedstawioną informację ze szczególnym uwzględnieniem danych o:

1. o przysługujących JST prawach własności;

2) dotyczące:

- innych niż własność praw majątkowych, w tym o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach,

- posiadania;

3) o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie danych dotyczących przysługujących JST praw własności oraz danych innych niż własność praw majątkowych, w tym o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach oraz o posiadaniu – dane te powinny wykazywać zmiany w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji;

4) o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania;

5) inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia komunalnego.

Po przeanalizowaniu treści dokumentu (Zarządzenia Wójta Gminy Pokój Nr OR.I.0050.14.2020 z dnia 31 marca 2020 r.) stwierdzono, że przedstawia on wystarczające informacje w wyżej winionych obszarach. Komisja bez wątpliwości mogła sprawdzić przychody i rozchody nieruchomości. Oprócz tego członkowie dowiedzieli się o zmianach w posiadaniu udziałów w spółkach komunalnych. Nie wniesiono uwag do przedstawionych informacji.

Ad. 4 Wyrażenie opinii na temat wykonania budżetu

Skarbnik scharakteryzował przebieg wykonania budżetu za 2019 rok. Omówiona została realizacja poszczególnych kategorii ekonomicznych we wszystkich działach, w których ujmowana jest działalność Gminy Pokój.

Wykonanie budżetu gminy za 2019 rok przedstawia poniższa tabela:

Ogólna informacja o wykonaniu uchwały budżetowej.

		PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ			PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ
1.	Dochody	31.736.753,51	25.079.470,09		Wydatki	31.410.388,51	22.546.608,62
2.	Przychody	1.614.156,67	1.614.156,67	2.	Rozchody	1.940.521,67	1.722.223,72
	Ogółem	33.350.910,18	26.693.626,76		Ogółem	33.350.910,18	24.268.832,34
	Nadwyżka		2.532.861,47				Nadwyżka

Przy ocenie wykonania budżetu gminy szczególnie istotna stała się analiza relacji wydatków bieżących do dochodów bieżących. Art. 242 ustawy o finansach publiczny zakazuje finansowania działalności bieżącej z innych źródeł jak tylko z dochodów bieżących i nadwyżki budżetowej z lat poprzednich. Zakaz ten obowiązuje zarówno w zakresie planowania budżetu jak i jego wykonania. Nie można uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6, natomiast na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Mając na względzie taką regulację prawną nie można pozostawić bez uwagi wyniku wydatków i dochodów bieżących budżetu Gminy Pokój. Wyniki zrealizowane przez nasz samorząd przedstawia poniższa tabela.

		PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ			PLAN W ZŁ	WYKONANIE W ZŁ
1.	Dochody bieżące	26.489.217,51	23.874.676,01	1.	Wydatki bieżące	25.171.584,51	21.162.405,36
Nadwyżka operacyjna		2.712.270,65		Nadwyżka operacyjna			

Na dzień 31.12.2019 roku mamy do czynienia z nadwyżką operacyjną. Wykonanie dochodów bieżących przekroczyło bowiem wykonanie wydatków bieżących o kwotę 2.712.270,65 zł. Jest to rezultat podobny do ubiegłorocznego wyniku. Nadwyżka za 2018 r. wynosiła 2.808.822,80. Można powiedzieć, że dwa minione lata budżetowe pod względem nadwyżki operacyjnej są rekordowe na tle danych z poprzednich lat budżetowych. Nadwyżka z roku 2015 r. na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła 2.017.426,87, a nadwyżka za 2014 r. 2.022.373,14 zł.

Komisja interesowała się kluczowymi obszarami dochodów gminy. Z takie uznano tak zwane dochody podatkowe. Wynik oceny przedstawiono w poniżej tabeli:

Tytuł dochodu	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wskaźnik wykonania
Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	120.000,00	101.103,02	68,82 %
Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	3.973.257,00	4.010.870,00	106,35 %
Podatek Rolny	237.000,00	223.818,38	94,44 %
Podatek od nieruchomości	2.646.380,00	2.305.350,27	87,11 %
Podatek leśny	168.000,00	170.632,65	101,57 %
Podatek od środków transportowych	117.354,00	92.023,43	78,41 %
Podatek dochodowy od osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej	9.000,00	4.588,90	50,99 %
Podatek od czynności cywilnoprawnych	228.000,00	195.711,00	85,84 %
Podatek od spadków i darowizn	90.000,00	89.227,00	99,14%
Opłata od posiadania psów	150,00	75,00	50,67 %
Opłata targowa	8.000,00	6.950,00	86,88%
Opłata skarbowa	30.000,00	21.886,00	72,95 %
Opłata za wydanie pozwolenia na sprzedaż alkoholu	100.000,00	91.036,80	91,04
Wpływy z różnych opłat	500,00	0,00	nd
Odsetki od nieterminowych wpłat	41.000,00	34.674,52	84,57 %
Wpływy ze zwrotu opłaty komorniczej	10.000,00	9.464,26	nd
Pozostałe opłaty pobierane przez budżet	0,00	2154,05	nd

Wśród większości dochodów własnych gminy należy stwierdzić zadowalający poziom wykonania. Pozostałe tytuły takie jak podatek od środków transportowych czy opłata skarbową zostały wykonane w stopniu nieznacznie niższym od oczekiwanego. Najgorzej wykonano dochody z CIT oraz karty podatkowej.

W zakresie wpływów zaliczanych do opłaty za pozwolenie na sprzedaż alkoholu wskaźnik wykonania dochodów wynosi 91,04 %. Wpływy w tym dziale zaplanowano na kwotę 100.000 zł, natomiast faktyczne zrealizowane dochody na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosły 91.036,80 zł. Opłaty pobierane są za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych od przedsiębiorstw prowadzących detaliczną działalność handlową i gastronomiczną na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35 poz. 230 ze zm.). Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych naliczane są na podstawie złożonych przez przedsiębiorców oświadczeń o wysokości sprzedaży alkoholu za rok poprzedni. Opłaty wnoszone są w trzech ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. Pozwolenia mogą być również wydawane jednorazowo. Osiągnięty wynik na zakończenie roku świadczy o poprawie aktywności dochodów.

Wydatki budżetu Gminy Pokój za 2019 rok zostały zrealizowane w wysokości 22.546.608,62 zł co stanowi 71,78 % planu, który był ustalony w wysokości 31.410.388,51 zł.

W 2019 r. wątpliwości może budzić niski wskaźnik wykonania wydatków. Wynika on z bardzo dużego udziału w strukturze budżetu wydatków majątkowych. Nakłady inwestycyjne zostały natomiast wykonane jedynie w 22,19 %, przy czym ich udział w strukturze całości planu wydatków budżetu wynosi aż 20 %.. Bardzo duża istotność tego elementu oraz jego niskie wykonanie, negatywnie wpływa na wskaźnik wykonania w całym obszarze wydatków.

W 2019 roku o dużym odstępstwie od planu wykonania wydatków przesądziły operacje dotyczące realizacji tak zwanych projektów parkowych. Nakłady na te zadania były zaplanowane w istotnych wartościach. Zostały jednak wykonane w niewielkim stopniu. Sumy dochodów i wydatków tych projektów zostały przeniesione na 2020 r.

Poziom względnego wykonania wydatków wyrażony wskaźnikiem wykonania jest nieco mniejszy niż wykonanie dochodów. W tej relacji zawarta jest zasada ostrożności, którą przyjęto jako priorytet w wykonywaniu budżetu.

Po przeprowadzeniu wyżej opisanych czynności przez komisję oraz na podstawie materiałów z posiedzenia komisji, które odbyło się:

- w dniu 29 sierpnia 2019 r. (protokół nr 8/2019 – dotyczy analizy wykonania budżetu za I półrocze 2019 r.),
- w dniu 2 października 2019 r. (protokół nr 9/2019 – dotyczy analizy poprawności realizacji harmonogramu planowości kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę w I połowie 2019 r.),
- w dniu 23 października 2019 r. (protokół nr 10/2019 – dotyczy kontroli przetargów).

komisja pozytywnie ocenia wykonanie budżetu za 2019 rok.

Ad. 5 Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Pokój za 2019 r.

Komisja Rewizyjna w głosowaniu jawnym podjęła uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Pokój za 2019 r. za udzieleniem absolutorium głosowało 5 członków Komisji Rewizyjnej (zał. - Uchwałą Nr 1/2020 Komisji Rewizyjnej z dnia 17 czerwca 2020 r.)

Podpisy Komisji Rewizyjnej:

1. Jacek Gosławski	.....
2. Zenon Poprawa	.....
3. Renata Arendarska	.....
4. Tadeusz Baran	.....
5. Jadwiga Sowa	.....